

Sygn. akt I ACa 1010/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Alicja Myszkowska (spr .)

Sędziowie : SSA Krystyna Golinowska

del . SSO Iwona Jamróz - Zdziubany

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank Spółki Akcyjnej w W.**

przeciwko **A. S. i J. S.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 1 marca 2016 r. sygn. akt I C 1211/15

1. oddala apelację;
2. zasądza na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. od A. S. i J. S. kwoty po 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych od każdego z pozwanych.

Sygn. akt I ACa 1010/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 1 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Płocku, w sprawie z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. przeciwko A. S. i J. S. o zapłatę, zasądził na rzecz powoda od pozwanego kwotę 6.292.051,87 zł wraz z odsetkami ustawowymi

za opóźnienie od dnia 3 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty, natomiast od

pozwanej kwotę 6.292.051,87 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia

19 listopada 2015 r. do dnia zapłaty, zastrzegając pozwanej prawo powołania

się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie jej odpowiedzialności

do nieruchomości, dla których Sąd Rejonowy w Płocku, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste o numerach (...)

i (...) oraz do sumy hipoteki, tj. do kwoty 9.000.000 zł, przy założeniu, że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego (pkt 1), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt 2), a także zasądził od pozwanych na rzecz powoda kwotę 107.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, przyjmując że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego (pkt 3).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie ustaleń, które Sąd Apelacyjny w całości podzielił i przyjął za własne. Z ustaleń tych wynikało,

że pozwani zawarli związek małżeński w dniu 5 czerwca 1982 r. Wyrokiem

z dnia 21 listopada 1984 r. (sygn. akt III RC 1216/84) Sąd Rejonowy w Płocku rozwiązał ich małżeństwo przez rozwód.

W dniu 21 marca 2012 r. pozwany, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe (...) J. S. w S. zawarł z (...) Bank S.A. w W. umowę numer (...) o kredyt nieodnawialny na finansowanie bieżącej działalności. Na mocy tej umowy powód udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 6.000.000 zł na finansowanie kosztów realizacji inwestycji pod nazwą (...), polegającej na budowie budynków A i C w P. przy Placu (...). Dzień ostatecznej spłaty kredytu został ustalony przez strony na 31 grudnia 2013 r. Strony ustaliły, że oprocentowanie kredytu będzie zmienne; w dniu sporządzenia umowy wynosiło ono 7,72% w skali roku.

Dla zabezpieczenia spłaty kredytu ustanowiona została hipoteka łączna do kwoty 9.000.000 zł (zabezpieczająca spłatę kredytu, odsetek i innych kosztów) na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w P. przy Placu (...), obejmującej działki nr (...)

o powierzchni 0,4467 ha i na związanym z nim prawem własności maszyn

i urządzeń znajdujących się na w/w nieruchomości, a także na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w P. przy Placu (...), obejmującej działkę nr (...) o powierzchni 1,0121 ha i na związanym z nim prawem własności maszyn i urządzeń znajdujących się na w/w nieruchomości. Dla przedmiotowych nieruchomości Sąd Rejonowy

w P., VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste o numerach (...). Zapisy w księgach wieczystych wskazują, że prawo użytkowania wieczystego tych nieruchomości przysługuje pozwany na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej.

Pozwana oświadczyła w treści umowy kredytowej, że jako małżonka kredytobiorcy zapoznała się z treścią umowy i wyraża zgodę na jej zawarcie,

jak też na skuteczne ustanowienie zabezpieczeń. W treści umowy pozwany wskazał jako swój adres dla doręczeń K. 109 - 412 S.

i zobowiązał się do powiadamiania powoda o wszelkich zmianach adresu. Strony ustaliły, że za datę doręczenia uznawać będą datę pierwszego awizowania przesyłki poleconej, nie doręczonej, wysłanej pod ostatni znany bankowi adres kredytobiorcy.

Umowę kredytową w imieniu banku podpisali E. K. i Ł. S.. Posiadali oni stosowne umocowanie do dokonania tej czynności

w imieniu banku, oparte na pełnomocnictwach z dnia 2 stycznia 2012 r.

Pozwana działając jako współmałżonka kredytobiorcy wyraziła także zgodę na podpisanie aneksu nr (...) do umowy i złożenie przez pozwanego oświadczenia

o poddaniu się egzekucji na podstawie bankowego tytułu wykonawczego.

W dniu 26 marca 2012 r. pozwana złożyła powodowi oświadczenie

o poddaniu się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty 9.000.000 zł z tytułu ustanowienia hipoteki łącznej na nieruchomościach, dla których prowadzone są księgi wieczyste o numerach (...)

i (...).

Punkt III.4. obowiązującego w dacie zawierania umowy Regulaminu świadczenia usług kredytowych klientom biznesowym w A. Bank prowadzącym księgi rachunkowe, stanowiącego załącznik nr 1 do umowy, stanowił, że zobowiązanie kredytobiorcy z tytułu umowy, niespłacone do dnia ostatecznej spłaty będzie traktowane jako zobowiązanie przeterminowane

i będzie podlegało odsetkom od zobowiązania przeterminowanego, mającym wysokość czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Jednocześnie wskazano, że odsetki od zobowiązania przeterminowanego nie będą pobierane od zadłużenia wynikającego z tytułu należnych bankowi odsetek wymagalnych.

Kredyt udzielony przez powoda nie został spłacony, umowa została wypowiedziana.

W dniu 18 listopada 2013 r. (...) Bank S.A. wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) obejmujący należności z tytułu kapitału w kwocie 4.953.753,58 zł, odsetek umownych za okres od dnia 29 listopada 2012 r. do 23 października 2013 r. w kwocie 366.998,45 zł, opłat i prowizji w kwocie 4.666,91 zł oraz dalszych odsetek od zobowiązania przeterminowanego. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Płocku z dnia 20 grudnia 2013 r. (sygn. akt V GCo 816/13) powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nadano klauzulę wykonalności. Powód na podstawie tak sporządzonego tytułu wykonawczego wszczął egzekucję przeciwko pozwanemu.

Powód powziął następnie informację o rozwodzie pozwanych orzeczoną w 1984 r., a co za tym idzie, o fakcie, że nie pozostają oni we wspólności ustawowej małżeńskiej. Pozwana w dniu podpisania umowy kredytowej ujawniona była w księgach wieczystych o numerach (...) jako uprawniona na prawach współwłasności małżeńskiej. Po otrzymaniu tej informacji powód złożył wniosek o ujawnienie w treści ksiąg wieczystych, że pozwani są współwłaścicielami nieruchomości w częściach ułamkowych.

W dniu 17 marca 2015 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 6.387.293,79 zł należnej z tytułu umowy kredytowej nr (...)

w terminie 7 dni, pod rygorem wystąpienia na drogę postępowania sądowego. Pismo to zostało przesłane pozwanej na adres: ul. ks. I. L. 7/17 (...)-(...) P.. Pismo powróciło nie podjęte.

W treści pozwu inicjującego niniejsze postępowanie powód wskazał jako adres pozwanego K., 109 - 413 S., zaś jako adres pozwanej ul. ks. I. L. 7/17, (...)-(...) P.. Pozwany został jednak wymeldowany spod wskazanego adresu w dniu 19 sierpnia 2013 r., zaś pozwana w dniu 11 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w motywach wydanego orzeczenia wskazał, że odpowiedzialność każdego z pozwanych oparta była na odmiennych podstawach faktycznych. W przypadku pozwanego podstawę tę stanowił fakt zawarcia z powodem umowy kredytu, która wiąże się z obowiązkiem zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (art. 69 i następne Prawa bankowego). W przypadku pozwanej podstawą odpowiedzialności był natomiast fakt ustanowienia - celem spłaty powyższego kredytu - hipoteki łącznej na prawie użytkownika wieczystego nieruchomości objętych księgami wieczystymi o numerach (...) i (...), czyniący pozwaną dłużnikiem rzeczowym.

W ocenie Sądu Okręgowego pozwani nie zdołali podważyć przysługiwania powodowi legitymacji czynnej do dochodzenia zapłaty w niniejszej sprawie, w tym również legitymacji materialnej (określonej przez nich jako „bycie przez dany podmiot stroną stosunku cywilnoprawnego, z którego wynikają prawa lub obowiązki podlegające ochronie w procesie cywilnym lub posiadanie interesu prawnego w rozstrzygnięciu określonej treści”). Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że posiadanie interesu prawnego w rozstrzygnięciu stanowi przesłankę, która występuje np. w powództwach o ustalenie i nie może ograniczać dochodzenia praw w innych sprawach. Stwierdził jednocześnie, że wszelkie wynikające z przytaczanej definicji wymogi posiadają w tym konkretnym procesie obydwie strony postępowania, a zatem przysługuje im wymagana legitymacja.

Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości co do tego, że powód udowodnił nie tylko fakt przysługiwania mu roszczenia względem pozwanych, ale także jego wysokość, dla której ustalenia istotna była treść wyciągu z Ksiąg Banku spełniającego wymogi stawiane dokumentowi prywatnemu (art. 245 k.p.c.). Zarzuty podnoszone przez pozwanych co do rzetelności owego dokumentu, odnoszące się do prawidłowości naliczonych przez powoda odsetek umownych,

Sąd Okręgowy uznał za nieskuteczne. Zwrócił zarazem uwagę na to, że pozwani nie podnieśli żadnych konkretnych argumentów świadczących o wadliwości oznaczenia należności głównej, a co więcej nie wykazali okoliczności spłaty kredytu lub odsetek.

Sąd Okręgowy uznał jednak za zasadny zarzut pozwanych w części dotyczącej „odsetek od zobowiązania przeterminowanego” opisanych w pkt.

3 wyciągu nr (...). Wyliczenie powoda okazało się bowiem błędne rachunkowo. Odsetki te, mające wysokość ówczesnie obowiązującej stopy odsetek maksymalnych, naliczone od kwoty 4.953.753,58 zł od dnia

31 października 2013 r. do dnia 18 listopada 2013 r. wynosiły 41.258,66 zł, nie zaś 56.459,26 zł, jak wskazano w treści wyciągu. Podobnie, Sąd Okręgowy stwierdził, że powód nie miał podstaw do dochodzenia odsetek od zaległych odsetek w wysokości równej odsetkom maksymalnym za opóźnienie stosowanym do dnia 31 grudnia 2015 r. Wszak umowa łącząca strony wyraźnie wykluczała taką możliwość. W pkt III.4. Regulaminu świadczenia usług kredytowych klientom biznesowym w (...) Banku S.A., stanowiącego załącznik do

umowy, wyraźnie wskazano, że odsetki od zobowiązania przeterminowanego

(w wysokości odsetek maksymalnych) nie będą pobierane od zadłużenia wynikającego z tytułu należnych bankowi odsetek wymagalnych.

W konsekwencji Sąd Okręgowy przyjął, że należna bankowi kwota odsetek opisanych jako „egzekucyjne”, wskazanych w pkt. 4 wyciągu, to suma odsetek

w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP naliczonych od kwoty kapitału, tj. 4.953.753,58 zł od dnia 19 listopada 2013 r. do dnia

11 lutego 2015 r. (data wskazana w treści wyciągu). Prawidłowe wyliczenie tych odsetek składało się na kwotę 908.776,27 zł, wobec czego dalej idące żądanie banku, wynikające z naliczenia odsetek od odsetek za okres sprzed dnia wytoczenia powództwa podlegało oddaleniu, jako sprzeczne z art. 482 § 1 k.c.

Zważywszy na to, że pozwani nie podnieśli żadnych skutecznych zarzutów w odniesieniu do części roszczenia opisanej w wyciągu z Książ Banku jako „opłaty w kwocie 21.264,91 zł”, Sąd Okręgowy uznał tę część żądania za zasadną.

Ostatecznie Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że ciężące na pozwanych zobowiązanie opiewało na kwotę 6.292.051,87 zł, na którą

składała się należność główna w wysokości 4.953.753,58 zł, odsetki umowne

w wysokości 366.998,45 zł, odsetki od zobowiązania przeterminowanego

w wysokości 41.258,66 zł, odsetki opisane przez powoda jako „egzekucyjne”

w wysokości 908.776,27 zł oraz kwota 21.264,91 zł z tytułu należnych powodowi opłat.

Obowiązek zapłaty zasądzonego świadczenia Sąd Okręgowy uregulował stosując się do stwierdzonej między pozwanymi relacji in solidum.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 k.c., ustalając ich termin w przypadku pozwanego na dzień 3 czerwca 2015 r., jako dzień wniesienia pozwu, zaś w przypadku pozwanej na dzień 19 listopada 2015 r., będący dniem następującym po dniu złożenia przez pełnomocnika pozwanej odpowiedzi na pozew, który zdaniem Sądu Okręgowego był pierwszą datą pewną wskazującą na skuteczne doręczenie pozwanej odpisu pozwu.

W pozostałej części żądanie odsetkowe powoda podlegało oddaleniu.

Sąd Okręgowy zastrzegł pozwanej prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie jej odpowiedzialności do obciążonych hipotecznie nieruchomości i zarazem sumy hipoteki wynoszącej 9.000.000 zł.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z art. 100 zd. 2 k.p.c.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w części dotyczącej pkt. 1 i 3 wywiedli pozwani, podnosząc następujące zarzuty:

1. obraży art. 232 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. polegającej na braku uwzględnienia przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy całokształtu materiału zgromadzonego w sprawie i błędnym przyjęciu, że to pozwani, nie zaś powód winni wykazać zasadność okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w konsekwencji czego Sąd I instancji błędnie przyjął, że:

- powód posiada legitymację materialną do kierowania wobec pozwanych roszczeń objętych pozwem, w sytuacji gdy interes powoda pozostawał w pełni zaspokojony wobec prowadzenia egzekucji przeciwko pozwanemu,

- powód wykazał wysokość dochodzonego pozwem roszczenia ujętego w wyciągu z (...) Banku (...) S.A. nr (...), w sytuacji gdy pozwani zakwestionowali fakt wypowiedzenia umowy kredytowej, zaś powód

nie wykazał tej okoliczności dokumentem (forma pisemna zastrzeżona pod rygorem nieważności w pkt V.1. Regulaminu Świadczenia Usług (...)

Klientom Biznesowym), powód załączył do akt sprawy przy piśmie procesowym

z 14 stycznia 2016 r. polecenia wypłaty z kredytu, które są niższe od kwoty należności głównej wymienionej w/w wyciągu, a nadto w sytuacji, gdy sam wyciąg jest dokumentem nierzetelnym,

- powód wykazał zasadność żądania zapłaty kwoty 21.264,91 zł z tytułu należnych „opłat”, w sytuacji gdy z żadnego dokumentu załączonego do akt sprawy przez powoda nie wynika uprawnienie do naliczenia opłat, tak co do zasady, jak i co do żądanej wysokości, zaś pozwani domagali się oddalenia powództwa w tej części oraz zakwestionowali wysokość dochodzonego roszczenia w odpowiedzi na pozew,

- powód wykazał zasadność żądania zapłaty kwoty 366.998,45 zł z tytułu należnych odsetek umownych za okres od dnia 6 grudnia 2012 r. do dnia

30 października 2013 r., w sytuacji gdy z żadnego dokumentu załączonego do akt sprawy przez powoda nie wynika uprawnienie do ich naliczenia, tak co

do zasady, jak i co do żądanej wysokości, zaś pozwani domagali się oddalenia powództwa w tej części oraz zakwestionowali wysokość dochodzonego roszczenia w odpowiedzi na pozew,

- powód jest uprawniony do żądania zapłaty „odsetek egzekucyjnych”

w wysokości 908.776,27 zł, w sytuacji gdy z żadnego dokumentu załączonego do akt sprawy przez powoda nie wynika uprawnienie do ich naliczenia, tak co

do zasady, jak i co do żądanej wysokości, zaś pozwani domagali się oddalenia powództwa także w tej części oraz zakwestionowali wysokość dochodzonego roszczenia w odpowiedzi na pozew,

2. obraży art. 321 § 1 k.p.c. polegającej na uwzględnieniu żądania powództwa i zasądzeniu od pozwanych należności in solidum, w sytuacji gdy powód żądał zapłaty solidarnej, a Sąd Okręgowy winien orzekać o zasadności żądania pozwu, w konsekwencji czego stwierdzając brak podstaw do solidarnego zasądzenia należności winien powództwo oddalić, nie zaś modyfikować jego treść orzekając w ten sposób co do przedmiotu nie objętego żądaniem pozwu.

W konkluzji skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, jak również o zwrot kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozostawała bez wpływu na treść objętego nią rozstrzygnięcia.

Skarżący nie zdołali zdyskwalifikować wyników przeprowadzonego

w pierwszej instancji postępowania dowodowego, które doprowadziły do przesądzenia zasady ich odpowiedzialności.

Nie podnieśli nawet w tym

celu odpowiednich zarzutów służących podważeniu okoliczności zawarcia przedmiotowej umowy kredytu, czy skutecznego zabezpieczenia jego spłaty, kwestionując właściwie samą tylko okoliczność udowodnienia wysokości

dochodzonego pozwem roszczenia. W sytuacji, gdy w toku postępowania skarżący przeciwstawiali się żądaniom powoda oczywiste było zobowiązanie ich zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu w procesie cywilnym (art. 232 k.p.c.) do dostarczenia na poparcie prezentowanego przez nich stanowiska dowodów. Dowodu, z którego wynikałaby choćby częściowa spłata należności głównej bądź towarzyszących jej świadczeń ubocznych, mogąca skutkować oddaleniem powództwa, jednak nie przedstawili. Sąd Okręgowy dochodząc do takiego przekonania oparł się na ocenie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego. Rozważył również w jego świetle roszczenia pozwu, które uznał za wykazane w dominującej części. Nie naruszył przy tym obowiązujących w tej mierze reguł logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (wyrok SN z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05).

Tym samym ocena ta czyniła zadość rygorom swobodnej oceny dowodów w rozumieniu art. 233 § 1 k.p.c., zaś odmienne zapatrywania skarżących wynikały jedynie z próby przeforsowania prezentowanego przez nich stanowiska i uniknięcia obowiązku zapłaty, nie znajdując racjonalnego uzasadnienia.

Całkowicie bezzasadne pozostawały argumenty apelujących o braku uprawnień po stronie powoda do kierowania przeciwko nim roszczeń

objętych pozwem z uwagi na brak legitymacji materialnej. Przywoływana przez nich definicja tego pojęcia uzależnia przysługiwanie tego rodzaju legitymacji od okoliczności pozostawania przez dany podmiot stroną stosunku cywilnoprawnego, z którego wynikają prawa lub obowiązki podlegające ochronie w procesie cywilnym lub posiadania interesu prawnego w rozstrzygnięciu określonej treści. Dla stwierdzenia legitymacji materialnej niezbędne jest zatem sprostanie wymogom powyższej definicji przynajmniej pod względem jednego z określonych w niej kryteriów. Tymczasem powód był stroną stosunku prawnego, z którego wynikały prawa podlegające ochronie w niniejszym procesie. Skarżący nie mieli co do tego wątpliwości, pozostawiając tę kwestię poza zakresem podniesionych zarzutów. Rozważenie legitymacji materialnej powoda z perspektywy interesu prawnego w uzyskaniu rozstrzygnięcia

w sprawie nie miało w tej sytuacji decydującego charakteru. Nie zmienia to jednak faktu, że wystawienie przeciwko pozwanemu bankowego tytułu egzekucyjnego, nie stanowiło o zaspokojeniu interesu prawnego powoda w sposób mogący niweczyć zasadność wytoczenia powództwa w tej sprawie.

Bankowy tytuł egzekucyjny jest przywilejem banków, polegającym na ułatwieniu im dochodzenia swoich wierzytelności wynikających z dokonywanych czynności bankowych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 21 grudnia 2012 r., I ACa 712/12). Wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego stanowi pierwszą czynność banku konieczną do dochodzenia przez bank w tzw. trybie uproszczonym przysługującego mu roszczenia, lecz nie może od razu doprowadzić do uzyskania od dłużnika należności wynikającej z tego tytułu. Wymagane jest dla osiągnięcia tego celu nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności i wszczęcie na jego podstawie egzekucji, a dopiero efektywne jej przeprowadzenie, którego skarżący nie wykazali, mogłoby świadczyć o braku interesu do wytoczenia powództwa

przez powoda. Bankowy tytuł wykonawczy (bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzonego w klauzulę wykonalności) nie stwarza stanu powagi rzeczy osądzonej w rozumieniu art. 366 k.p.c. (wyrok SN z dnia 30 lipca 2003 r., II CKN 363/01) i nie jest przeszkodą dla uzyskania tytułu egzekucyjnego w postaci wyroku sądowego, zwłaszcza gdy spłata wierzytelności nie nastąpiła, jak

w niniejszej sprawie. Z mocy bankowego tytułu wykonawczego powód mógłby zresztą egzekwować swe uprawnienia wyłącznie w stosunku do pozwanego, natomiast uzyskując w tym postępowaniu wyrok uwzględniający powództwo, także w stosunku do pozwanej. W tej sytuacji, wbrew zapatrywaniom skarżących powód był legitymowany do wytoczenia powództwa i dochodzenia zawartych w nim roszczeń.

Podobnie nieskuteczne okazały się argumenty skarżących zmierzające do podważenia faktu wypowiedzenia umowy kredytu, a co za tym idzie wymagalności dochodzonego roszczenia. Powód istotnie nie udokumentował

tego faktu. Niemniej można było uznać go za udowodniony w świetle pozostałych ustalonych okoliczności, stanowiących następstwo wypowiedzenia tej umowy (wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego, nadanie mu klauzuli wykonalności, wszczęcie egzekucji). Jednakże w pierwszej kolejności

należało mieć na uwadze, że poza sporem w rozpoznawanej sprawie był brak spłaty kredytu przez pozwanych, który uprawniał powodowy bank do takiego działania. Wreszcie, skarżący zaniechali sformułowania zarzutów na okoliczność oddalenia ich wniosku dowodowego, za pomocą którego dążyli do zobowiązania powoda do przedstawienia oczekiwanego przez nich dokumentu. Z tego też względu Sąd Apelacyjny nie był władny ingerować w dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę tego wniosku, która musiała się ostać.

Skarżący nie tylko nie zdołali wzruszyć zasady swej odpowiedzialności, ale również jej zakresu. Najważniejszym dowodem potwierdzającym wysokość należnej powodowi zapłaty był wyciąg z Ksiąg Banku. Wbrew stanowisku skarżących pozwalał on na dokładne ustalenie poszczególnych kwot składających się na łączną wartość żądania. Załączone do akt sprawy przy piśmie procesowym powoda z 14 stycznia 2016 r. polecenia wypłaty z kredytu, opiewające na niższe wartości od wskazanej w tym wyciągu kwoty należności głównej, dowodu w tym zakresie nie stanowiły. W sprawie zostało dostatecznie udowodnione, że wyciąg z Ksiąg Banku, o jakim mowa, spełniał wymagania stawiane dokumentowi prywatnemu (art. 245 k.p.c.), a nadto został podpisany przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie

praw i obowiązków majątkowych powodowego banku oraz opatrzone pieczęcią banku (art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, Dz.U.

z 2016 r. poz. 1988). Wobec tego nie było podstaw, by dezawuować rzetelności zawartego w nim oświadczenia. Zarzuty skarżących ograniczały się zresztą wyłącznie do wyliczenia wartości odsetek umownych wskazanych w punkcie 2 wyciągu i nie jest prawdą, jak obecnie podnoszą, że kwestionowali każdą z kwot, którą przedmiotowy wyciąg opisywał (vide odpowiedź na pozew). Tego rodzaju zarzuty (dość ogólnikowe i nie odwołujące się chociażby do zastosowania niewłaściwej stopy procentowej) w wyniku sądowej kontroli nie potwierdziły

się. Sąd Okręgowy dokonał nadto weryfikacji wyliczenia odsetek zamieszczonego w kolejnych pozycjach wyciągu z Ksiąg Banku i przyjął ostatecznie kwoty pozbawione błędów rachunkowych. Temu wyliczeniu, jak i wyliczeniu kwoty 21.264,91 zł z tytułu należnych „opłat” skarżący nie przeciwstawili

żadnych konkretnych zarzutów. Poza jakimikolwiek wątpliwościami znajdowała się przede wszystkim kwota należności głównej (brak jakichkolwiek

zarzutów w apelacji na okoliczność prawidłowości jej wyliczenia). Nie budzi

natomiast wątpliwości, że z mocy zawartej przez pozwanego umowy kredytu odpowiedzialność kredytobiorcy, a z mocy ustanowionego zabezpieczenia jego spłaty odpowiedzialność osoby udzielającej tego zabezpieczenia (czyli obojga pozwanych) odnosiła się do obowiązku zwrotu kwoty kapitału, odsetek i innych opłat oraz prowizji (wyznaczonych w tabeli obowiązującej w powodowym banku), który jest regulowany wprost przez art. 69 ust. 1 Prawa bankowego.

Jako, że odpowiedzialność dłużnika i osoby udzielającej zabezpieczenia rzeczowego ma charakter in solidum Sąd Okręgowy władny był uregulować obowiązek zapłaty w taki sposób, by jej dokonanie przez jednego z pozwanych zwalniało drugiego. Regulacja obowiązku zapłaty na postulowanych w pozwie zasadach solidarności była zatem wykluczona. Nie oznacza to jednak, że

Sąd Okręgowy ustanawiając odmienne zasady odpowiedzialności pozwanych wykroczył poza zakres żądań pozwu, a więc z naruszeniem zakazu wynikającego z art. 321 § 1 k.p.c. Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem granice żądania w rozumieniu tego przepisu określa wysokość dochodzonych roszczeń, co oznacza, że sąd nie może uwzględnić roszczenia w większej wysokości niż żądał powód (zasądzić ponad żądanie). Przepis ten, określając granice wyrokowania, wskazuje również, że sąd nie może wyrokować co do rzeczy, która nie była przedmiotem żądania, czyli zasądzić coś innego niż strona żądała. Żądanie powództwa określone jest przez jego przedmiot oraz podstawę faktyczną. Oznacza to, że sąd nie może uwzględnić roszczenia w oparciu o inną podstawę faktyczną niż wskazana w pozwie. Kwalifikacja prawna dochodzonego roszczenia należy już jednak do sądu. Toteż przyjęcie przez sąd innej kwalifikacji prawnej dochodzonego roszczenia, w tym innego reżimu odpowiedzialności pozwanego niż określony przez powoda, nie narusza art. 321 § 1 k.p.c. (wyrok SN z dnia

22 września 2011 r., V CSK 418/10; postanowienie SN z dnia 18 sierpnia

2011 r., I CSK 44/11; wyrok SN z dnia 27 kwietnia 2016 r., II CSK 324/15). Jedynie w sytuacji braku wniosku ze strony wierzyciela, aby zasądzić od pozwanego dochodzoną wierzytelność solidarnie sąd jest związany żądaniem pozwu i

gdyby zasądził dochodzoną kwotę solidarnie z innymi dłużnikami, orzekałby w istocie ponad żądanie pozwu, czego zabrania art. 321 k.p.c. (wyrok SN z dnia 11 marca 2016 r., I CSK 168/15). Powyższe przesądzało o braku upatrywanych przez skarżących podstaw do oddalenia powództwa, a zarazem o bezzasadności ostatniego z zaprezentowanych w apelacji zarzutów.

W tym stanie rzeczy zarzuty podniesione przez skarżących nie zasługiwały na uwzględnienie, stanowiąc jedynie powtórzenie argumentacji prezentowanej przez nich w postępowaniu przed Sądem I instancji. Stąd też sama apelacja, jako wyraz polemiki z prawidłowymi ustaleniami i wnioskami tego Sądu, podlegała oddaleniu po myśli art. 385 k.p.c.

Zasądzając od każdego z pozwanych na rzecz powoda kwotę 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym Sąd Apelacyjny kierował się regulacjami wynikającymi z art. 98 w zw. z art. 105 § 1 k.p.c. Wysokość tych kosztów Sąd Apelacyjny ustalił na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 in principio rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.).